

N:o 11.

Af Herr **Ljungqvist**: *Angående den af Kongl. Maj:t föreslagna lönereglering för provinsialläkare.*

Sedan dels Kongl. Sundhetskollegium i underdånig skrifvelse den 24 September 1877 hos Kongl. Maj:t anmält behovet af en förbättring i provinsialläkarnes löner, hvilka kollegiet på anförda skäl föreslagit måtte höjas från 1,500 till 2,000 kronor och efter 15 års väl vitsordad tjänstgöring ökas med ytterligare 500 kronor, samt hemställt, att provinsialläkarne måtte, med hänsyn till deras ansträngande, för helsa och krafter menliga tjänstgöring, tillerkännas lika rättighet till åtnjutande af pension å allmänna indragningsstaten, som genom nådiga cirkuläret af 22 Juni 1877 tillkommit militärläkarne, hvilkas pensionsålder blifvit bestämd till 60 lefnads- och 30 tjänsteår, då provinsialläkarnes pensionsrätt enligt nu gällande föreskrifter först inträder vid 65 lefnads- och 40 tjänsteår; och dels ett antal provinsialläkare uti en till Kongl. Maj:t ingifven underdånig skrift anhållit, att lönen måtte bestämmas, på sätt Sundhetskollegiet föreslagit, till 2,000 kronor, men att tvenne ålders-tillägg, hvardera å 500 kronor, måtte medgifvas, det ena efter fem, det andra efter tio års tjänstgöring, samt att pensionsrätten måtte få inträda vid 55 lefnads- och 25 tjänsteår; så har Kongl. Maj:t uti Dess till Riksdagen aflåtna nådiga proposition N:o 1 angående statsverkets tillstånd och behof (se vidare Bil. 7 punkterna 29 och 66) hemställt, att provinsialläkarelönerna måtte från och med år 1879 utgå med 2,000 kronor och derutöfver med ett ålderstillägg af 500 kronor efter 15 års tjänstgöring, samt att provinsialläkarne vid fyllda 60 år och efter 30 års tjänstgöring i statens tjänst må förklaras berättigade att derifrån afgå med pension å allmänna indragningsstaten till samma belopp som lönen.

Den i förhållande till den långa, kostbara studiekursen, det viktiga, ansvarsfulla kallet och den ansträngande, mången gång lifsfarliga tjänstgöringen obestriddigen allt för ringa aflöning, som lemnats provinsialläkarne, har naturligtvis haft sin grund i förutsättningen af en inbrin-

gande enskild praktik. Denna förutsättning må väl tillförene hafva haft sin befogethet, men har nu mera utan tvifvel väsentligt förlorat i betydelse, sedan dels provinsialläkaredistriktet blifvit delade i flera och smärre, dels allt flere enskilda distriktläkarebefattningar på landet blifvit inrättade, och dels allt flera stadsläkare- och distriktläkaretjenster i städerna uppkommit. Det må derföre icke vara obilligt, att Riksdagen, som på grund af alltjemt stegrade lefnadskostnader under de senare åren beredt löneförbättring åt de fleste öfrige embets- och tjänstemän, äfven behjertar provinsialläkarnes i dubbelt hänseende försämrade ställning, så mycket mer som de bland militärläkarne med provinsialläkarne närmast likstälde regementsläkarne numera åtnjuta i lön 2,800 kronor och dessutom dagaflöning under den tid de befinna sig i verklig tjänstgöring, hvarjemte desse framför provinsialläkarne hafva den förmånen att under fredstid ega friare tillfälle till ökad enskild praktik och möjligheten att med sin tjänst förena stadsläkare-, distriktläkare- eller lasarettsläkarebefattningar. I korthet må det dessutom tillåtas att erinra om de många och olikartade åligganden, som tillhöra provinsialläkaren, såväl i förhållande till den enskilda sjukvården som till den allmänna helsovården, under hvilka vexlande bestyr han likväl har både behof och pligt att med uppoffring af tid och penningar »följa med» i vetenskapens uppfinningar och framsteg, hvarförutom må påminnas att, då andra tjänstemän vid ökade meriter och duglighet befordras till bättre aflönade tjänster, för provinsialläkaren endast ytterst sällan någon befordran kan ifrågakomma, under det deremot hans enskilda praktik, hvilken vanligtvis är störst i den tidigare perioden af hans tjänstebana, med åren och i den rådande konkurrensen för det mesta väsentligen minskas och aftar.

Den af ett antal provinsialläkare hos Kongl. Maj:t gjorda underdåniga framställningen kan derföre väl synas i något högre grad än som skett åtminstone i afseende på de ifrågasatta ålderstilläggen böra behjertas, hvarföre jag härmed vördsamt vågar hemställa, att Riksdagen ville på det sätt bifalla Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning,

att provinsialläkarnes löner bestämmas att från och med år 1879 utgå med 2,000 kronor, och att derutöfver två ålderstillägg skola, hvardera å 500 kronor, utgå, det första efter tio och det andra efter femton års tjänstgöring.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1878.

O. Ljungqvist.